

Datum:2020-05-05

Handläggare: Mats Lundevaller, Linda Aldebert

Samråd 130 kV kraftledning SSAB.

KS 2019:220

Kompletterande samrådsyttrande från Katrineholms kommun.

Tidigare har Katrineholms kommun inkommit med samrådsyttrande 2019-11-06 angående anläggning av ny 130 kV kraftledning mellan Hedenlunda i Flens kommun och SSAB i Oxelösunds kommun utgår ifrån samrådsunderlag från Vattenfall Eldistribution AB och Rejlers Sverige AB från 2019-05-27. 2020-04-14 skickade Vattenfall Eldistribution ur kompletterande samrådsunderlag, vilket denna samrådsyttrande berör.

Distribution

Katrineholms kommun är generellt ej emot att kraftledningsnätet i Södermanlands län byggs ut för att säkerhetsställa framtida leveranser inom hela länet.

Utbyggnaden av kraftledningsnätet för att stärka enskilda bedömda viktiga näringsverksamheter i länet, i detta fall SSAB, får ej medföra att möjligheten till el distribution i erforderlig utsträckning till övriga delar av länet äventyras. Om så ej är fallet, så ser Katrineholm kommun positivt på utbyggnaden av kraftledningsnätet, för att säkerställa framtida leveranser till SSAB liksom framtida arbets-tillfällen.

Justerad sträckning

I det kompletterande samrådunderlaget är 7 nya delsträckor redovisade. Sträckningen på de nya delsträckorna ligger utanför tidigare sträckningar. Katrineholms kommun ser positivt på de nya delsträckorna, då de ligger längre från bebyggelse, vilket också bedöms positivt för landskapsbilden.

Utförande

Katrineholms kommun förordar fortsattvis att framtida nydragningar av 130 kV kraftledningar sker genom markförläggning där det är möjligt. I kompletterande samrådsunderlag framför Vattenfall Eldistribution AB följande skäl till varför en markförläggning medför större risker än trädsäkrad luftledning:

Datum:2020-05-05

Handläggare: Mats Lundevaller, Linda Aldebert

Samråd 130 kV kraftledning SSAB.

KS 2019:220

- "Riskerna är till stor del kopplade till det faktum att markförlagda kablar är dolda under mark, exempelvis kan mekaniska skador uppstå vid schaktning i närområdet av tredje part".
  - o Katrineholms kommun bedömer risken för skador på grund av tredje man som små, då ledningen går genom landsbygd. Skador på en luftledning av tredje man borde teoretisk vara ungefär lika stor, med nuvarande sträckning.

- " Det finns även risk för mindre mekaniska skador vilka på sikt kan orsaka accelererad åldring av isolationssystemet som i sin tur leder till ökad risk för framtida driftavbrott"
  - o Det ser kommunen inte som något skäl, då det även finns på luftledningar som är utsatta för väder och vind under lång tid.

- " Moderna kablar har idag enligt tillverkarna en hög tillförlitlighet om man ser till själva kabeln. Det är oftast skarvarna som utgör ett problem.
  - o Här borde det kunna finnas lösningar för att kunna kontrollera skarvarna, då de kommer ligga med ca 800 meters mellanrum (skarvbrunnar?).

- " Det som kännetecknar kabelfel är att reparationstiden kan uppgå till flera dagar i värsta fall veckor"... Felavhjälpning till följd av kabelfel tar däremot betydligt längre tid, än ett fel på en luftledning, med längre driftavbrott som följd. Det beror på att felsökning av markförlagda kablar i regionnätet enbart kan utföras av ett fåtal experter med kunskap, erfarenhet om kablar samt att speciell felundersökningsutrustning måste användas"
  - o Kommunen ser inte det som något skäl att ej välja markförlagd kabel då det är en kunskapsfråga som kan hanteras genom utbildning och att markförlagdakablar blir vanligare framöver.

- ". Ett eventuellt fel på en luftledning kan åtgärdas relativt snabbt då felet oftast är lätt att lokalisera, felsökning av en luftledning är något som kan utföras av de flesta större entreprenörer och material (skarvsatser, linor o.s.v.) finns tillgängligt i lager"

Datum:2020-05-05

Handläggare: Mats Lundevaller, Linda Aldebert

Samråd 130 kV kraftledning SSAB.

KS 2019:220

- Lagerhållning beror på vilken efterfrågan som finns på enskilda komponenter. Markförlagda kablar medför att motsvarande lagerhållning också behöver ses över för att motsvara kravbilden på reparationstider.

- ”. När felet har lokaliserats tar det dessutom längre tid att reparera eftersom kabeln först måste grävas fram och reservdelar som är anpassade till aktuell kabeldesign måste införskaffas. Återställningstiden för luftledningar är betydligt kortare, i regel mindre än 24 timmar. Typiska tider för att återställa en 130 kV kabel till normal drift efter ett kabelfel är 2-7 dagar”
  - Med ökad kunskap och teknik om markförlagda kablers samt längre intervaller mellan driftstörningar, borde återställningstid kunna minska betydligt mot 2-7 dagar.

Det medför att Katrineholms kommun medger luftledning med breda ledningsgator endast i undantagsfall. I de fall som luftledning skall kunna bli aktuellt bör ledningshöjden hållas så låg som möjlig för att sammanfalla med landskapsbilden. Ledningsstolpar med höjder över 25 meter endast i enstaka fall. Förläggningen bör även ske ut efter befintliga ledningstråk, liksom övrig infrastruktur i området t.ex. längs med befintliga vägstråk etc. Detta för att minska driftstörningar, underhållskostnader och intrångseffekter i naturmiljön.

Naturmiljö

Katrineholms kommun förordar sträckningar där de utpekade naturområdena i underlaget berörs i så liten utsträckning som möjligt.

Mats Lundevaller
Mark och Exploateringschef

Linda Aldebert
Miljöstrateg

Rejlers Sverige AB

att: Fredrik Nystrand

Fålhagsleden 61

753 23 UPPSALA

Yttrande avseende samrådsunderlag för förslag till sträckningar utanför valt stråk i Nyköping kommun inom kompletterande samråd för planerade nya 130 KV kraftledningar

Nyköpings kommun har fått kompletterande samrådsmaterial för undersökningssamråd och avgränsningssamråd för justerade sträckningar utanför valt stråk mellan Hedenlunda och Kottorp för yttrande. Nyköping kommun har tidigare, 2019-07-05 yttrat sig över förslag till övergripande sträckningar mellan Hedenlunda och SSAB och 2020-04-27 över kompletterande samråd för sträckan Kottorp - SSAB. Nyköping kommun väljer att enbart yttra sig över de tre förslag till nya sträckningar inom den egna kommunen.

Nyköping kommuns yttrande

Kommunen är positiv till SSAB:s planerade omställning till Ljusbågsugn då det innebär väsentliga utsläppsminskningar och då verksamheten är en viktig arbetsgivare för kommunens medborgare. Kommunen anser att den de planerade förändringar av ledningsgatan vid val av luftledning riskerar att innebära betydande miljöpåverkan framförallt vad gäller påverkan på landskapsbild, areella näringar, kulturmiljö och naturmiljö och behöver därför ingå i MKB:n för hela sträckningen.

- Kommunen har i tidigare yttrande erbjudit sig att delta i fortsatt arbete med att planera dragning av kraftledningen. Vattenfall har i samrådsredogörelse angett att så ska ske. Nyköpings kommun har tyvärr inte fått delta i arbetet vilket vi beklagar. Kommunen anser att vid kommande infrastrukturutbyggnad måste kommunen informeras och involveras i ett tidigt skede för att kunna uppnå bättre samarbete, bättre förståelse och därmed bättre och smidigare utbyggnadsprocess.
- Det är av yttersta vikt för kommunen att hänsyn till dess invånares och berörda markägares intressen tas tillvara så att de åsamkas så liten skada och påverkan som möjligt.
- Kommunen anser att de förslag till sträckningar utanför valt stråk inom Nyköpings kommun i princip innebär förbättring jämfört med tidigare förslag till stråk i dessa delar.

- Kommunen har i tidigare yttranden angett att passagen över Kiladalen är särskilt känslig och därför bör markförläggning utredas samt att det är särskilt viktigt att en landskapsanalys görs för bedömning av påverkan av luftledning i Kiladalen. Kommunen saknar detta i underlaget.
- Det behövs även en allmän redovisning av möjligheten att markförlägga delar av sträckan.
- En redovisning av hur upplevelsen blir för boende i Kila samhälle saknas. Detta behövs för att kunna ta ställning till föreslagen sträckning öster om samhället.
- Påverkan av en alternativ sträckning mellan Spatorpstugan och Bergalund bör redovisas. Den skulle undvika den splittring som förslaget gör i ett sammanhang av gårdar som ligger mot Bålsjön (Änglund, Fridhem, Apaltorp, Bergtorpsgården, Sörbytorp) som dock behöver vägas mot ökad närhet till Bergalund och påverkan på befintliga nyckelbiotoper.
- Det är önskvärt att våtmarkerna som i flera fall har låg trädhöjd lämnas så intakta som möjligt och därmed inte avverkas eller att hydrologin påverkas negativt. Särskilt gäller det Slätmosse och Rödmosse.
- Kolmårdenområdet är känt för sin förekomst av tjäder. Under fältbesöket 2020-04-24 påträffades 6 tjäderhonor och en tupp i samma område i närheten av Krokmosse vid Björntorp. Det är av stor vikt att identifiera kända tjäderspelplatser och vidta lämpliga försiktighetsåtgärder i närheten av dessa.
- Vid Björntorp, Myrkärr nära Nävsjömossens naturreservat anser kommunen att ytterligare en sträckning mellan ursprungligt stråk och nu föreslaget stråk bör utredas som minskar påverkan på Sörmlandsleden och närheten till Nävsjömossens naturreservat.
- Det ska av samrådsunderlaget framgå att Nyköpings kommun i förslag till ny översiktsplan även gör ställningstaganden enligt motivering till beslut nedan.

Kommunens motivering och överväganden

Kommunen baserar sitt yttrande på följande grundprincip och överväganden enligt samrådsförslag till ny översiktsplan:

- Det är av yttersta vikt för kommunen att hänsyn till dess invånares och berörda markägares intressen tas tillvara så att de åsamkas så liten skada och påverkan som möjligt.
- "Vid förändringar i kraftledningsnätet bör ledningarna där så är möjligt förläggas som markkabel. Det är särskilt angeläget i områden med känslig landskapsbild och där väsentliga natur- eller kulturvärden kan påverkas negativt av luftledning."

Kommunens bedömning är att passagen genom Kiladalen är ett område med känslig landskapsbild där väsentliga natur- eller kulturvärden kan påverkas negativt av luftledning där markförlagd kabel är möjlig och bör utredas.

- "Ledningar för teknisk försörjning ska så långt som möjligt samordnas med redan ianspråktaga korridorer (kraftledningar, vägar, järnvägar) i landskapet, stora opåverkade områden samt värdefulla områden för naturvård och kulturmiljövård ska så långt möjligt undvikas."

I princip finns inga befintliga kraftledningsgator vid föreslagna stråk. Norr om Nävsjön finns dock en befintlig kraftledningsgata som kommer att utnyttjas bättre än tidigare det medför dock att ledningen kommer närmare Sörmlandsleden och Nävsjömossens naturreservat vilket kan påverka upplevelsen av orördhet för dess besökare. Därav kommunens önskan om ytterligare en utredd sträcka i detta område.

Övriga upplysningar

Kommunen har i dagsläget inga detaljplaner eller bygglov som berörs av föreslagna stråk.

Urban Granström

Kommunalråd

KS § 143

Dnr KK19/456

Yttrande över kompletterande samråd för nya 130 kV kraftledningar mellan Hedenlunda och Kottorp

Nyköpings kommun har fått kompletterande samrådsmaterial för undersökningssamråd och avgränsningssamråd för justerade sträckningar utanför valt stråk mellan Hedenlunda och Kottorp för yttrande. Nyköpings kommun har tidigare, 2019-07-05 yttrat sig över förslag till övergripande sträckningar mellan Hedenlunda och SSAB och 2020-04-27 över kompletterande samråd för sträckan Kottorp - SSAB. Nyköpings kommun väljer att enbart yttra sig över de tre förslag till nya sträckningar inom den egna kommunen.

I handläggningen har översiktsplanerare, Per Skyllberg, föredragande, ekologer Elin Hultman och Stefan Andersson, kulturmiljöstrateg Tobias Ossmark samt planchef Maria Ljungberg deltagit.

När samrådet är avslutat kommer Vattenfall att söka koncession för vald sträcka hos Energimarknadsinspektionen. Kommunen kommer då höras av Energimarknadsinspektionen innan beslut.

Vattenfall har inkommit med förslag till justeringar av valt stråk mellan Hedenlunda och Kottorp, se karta på sida 2 i tjänsteskrivelse.

Tre av dessa berör Nyköpings kommun. (Se bilaga 1 till tjänsteskrivelse för föreslagna sträckningar)

- Kila - Ålberga
Där anledningen är att undvika närhet till bostäder samt att uppnå en kortare passage över Kiladalen.
- Mogetorp
Där anledningen är att inte hamna för nära befintliga bostäder.
- Björntorp - Myrkärr
Där anledningen är att inte passera över bostäder.
-

Samhällsbyggnads analys

- Deltagande
Kommunen har i tidigare yttrande erbjudit sig att delta i fortsatt arbete med att planera dragning av kraftledningen. Vattenfall har i samrådsredogörelse angett att så ska ske. Vattenfall har inte kontaktat kommunen varken i detta arbete eller tidigare arbeten. Detta gör att vi får mindre sträckor att yttra oss över och inte kan påverka helheten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS § 143

Dnr KK19/456

- Kila - Ålberga
En kortare sträcka över Kiladalen är positivt, dock saknas redovisning av möjlighet till att markförlägga detta parti som kommunen begärt, ledningsgatan kommer närmare Kila samhälle men bedöms inte påverka ev. möjlighet till framtida utbyggnad, Söder om järnvägen kan ledningen splittra ett sammanhang av gårdar som ligger mot sjön (Änglund, Fridhem, Apaltorp, Bergtorpsgården, Sörbytorp).
- Mogetorp
Positivt med ökat avstånd till bostäder. Inga synpunkter.
- Björntorp - Myrkärr
Positivt att bostäder undviks men ledningsdragningen kan påverka upplevelsen av orördhet längs Sörmlandsleden och i Nävsjömossens naturreservat.
- Allmänt om dragningarna
Ledningsdragningen berör i huvudsak skog utan högre naturvärden men passerar flera våtmarker och sumpskogar som innehåller vissa naturvärden bl.a. Slätmossen och Rödmosse. Det är önskvärt att våtmarkerna som i flera fall har låg trädhöjd lämnas så intakta som möjligt och därmed inte avverkas eller att hydrologin påverkas negativt.

Martina Hallström (C) har anmält jäv och lämnat lokalen under såväl behandling som beslut i detta ärende.

Kommunstyrelsen beslutar

att anta yttrandet avseende samrådsunderlag för förslag till sträckningar utanför valt stråk i Nyköping kommun inom kompletterande samråd för planerade nya 130 KV kraftledningar,

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beslut till (inkl yttrande)
Rejlers Sverige AB
Samhällsbyggnad

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Plats och tid Stadshuset, Sal B måndag 18 maj kl. 13:30- 15:05

Ledamöter och ersättare	Beslutande	Ersättare
	Urban Granström (S) ordf. Martina Hallström (C), 1:e vice ordf § 139-141, 144- 157 Petter Söderblom (M) Malin Hagerström (MP) § 139-141 Tommy Jonsson (M) Sofia Amløh (S) Malin Karlsson (SD) Emma Fahlstedt (C) Kent Pettersson (S) Carl-Åke Andersson (S) tj.ers Ahmad Eid (M) tj.ers Lars Lundqvist (KD) tj.ers Patrik Ivarsson (L) tj.ers Marco Venegas Astudillo (MP) tj.ers § 142-157 Marjo Gustafsson § 142-143	

Övriga deltagare Mats Pettersson kommundirektör, Anna Selander samhällsbyggnadschef, Anna Gustafsson strateg Samhällsbyggnad, Maria Ljungblom plan- och naturchef Samhällsbyggnad, Jukka Taipale ekonomichef, gruppledare Nicklas Franzén (V)

Underskrifter	Sekreterare	 ..... Therese Larsson	Omedelbar justering paragrafer §139, 143- 144
	Ordförande	 ..... Urban Granström	
	Justerande	 ..... Lars Lundqvist	

ANSLAG/BEVIS

Omedelbar justering §§ 139, 143-144

Protokollet har justerats och justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Organ	Kommunstyrelsen	
Sammanträdesdatum	2020-05-18	Sista dag för överklagande
Anslag uppsatt den		Datum för anslags nedtagande
Protokollet förvaras hos	Kommunledningskontoret/kansli	
Underskrift	..... Therese Larsson	

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande